

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Imhalled Anthony Ellul
Appell numru: 293/2013

Dino Schembri u b'digriet tat-2 ta' Settembru 2004 saret korrezzjoni fis-sens li isem l-attur hu Deyen (appellant)

Vs

Clean Away Service Limited (appellata)

2 ta' Marzu, 2018.

1. Permezz ta' rikors prezentat fis-26 ta' Settembru, 2013 fil-Qorti tal-Magistrati (Malta) l-attur ippropona l-*actio aestimatoria* fir-rigward tal-vettura Vann Berlingo bin-numru KBQ-251 li xtara fis-26 ta' Marzu, 2013 minghand il-konvenuta.
2. Permezz ta' twegiba prezentata fit-2 ta' Dicembru, 2013 il-konvenuta wiegbet li l-vettura ma kellix difetti mohbija u ghadha qeghda tintuza. Il-konvenut ippropona rikonvenzjoni ghall-hlas ta' elfejn sitt mija u hamsin ewro (€2,650) import ta' sitt kambjali.
3. L-attur wiegeb li:-
 - i. Ir-rikonvenzjoni hi intempestiva u ghandha tistenna l-ezitu tal-azzjoni li ppropona l-attur;
 - ii. Il-konvenuta ttrasferit oggett li kellu difetti mohbija;
4. B'sentenza tat-12 ta' Dicembru, 2016 il-Qorti tal-Magistrati (Malta):
 - i. Cahdet it-talba tal-attur ghaliex il-vettura li xtara minghand il-konvenuta ma kellix difetti mohbija.
 - ii. Laqat ir-rikonvenzjoni b'dan li ddikjarat li mill-ammont ta' sitt elef ewro (€6,000) ghandha titnaqqas is-somma ta' sitt mija u sitta u hamsin ewro (€656) u li dwarhom kien sar diskors bejn il-kontendenti.
5. B'rikors prezentat fit-2 ta' Jannar, 2017 l-attur appella mis-sentenza.
6. Fit-23 ta' Jannar, 2017 il-konvenuta pprezentat twegiba.

7. Il-qorti semgħet it-trattazzjoni u qrat l-atti kollha.

8. L-ewwel aggravju.

8.1 L-attur jilmenta li hemm provi cari li jindikaw id-difetti li l-vettura kellha, u cjoé d-deposizzjoni tal-attur u r-rapport ta' Natalino Agius. Difetti li rrizultaw mir-rapport stess tal-perit tekniku Joseph Zammit. Minkejja dawn il-provi l-ewwel qorti caħdet it-talba tal-attur. L-attur isostni li saħansitra kien hemm ammissjoni tal-konvenuta.

8.2 Din il-qorti fis-sentenza **Joseph Bonanno et vs Raymond Dimech** tat-12 ta' Jannar, 2005 qalet:

"wiehed irid izomm in vista l-fatt illi hawnhekk si tratta ta' bejgh ta' vettura 'sekonda man' u allura l-adattabilita` u l-bonta` tagħha għandha jkollha korrisondenza ma' dak ragonevolment mistenni minn oggett mixtri second hand u bil-prezz li jkun inxtara. Wiehed logikament jistenna li f'oggett hekk mixtri dan ikollu, anke jekk mhux necessarjament u dejjem, certi mankamenti, pjuttost facilment konstatabbli b'ezami superficcjali. Naturalment dan ma jfisserx illi oggett 'sekonda man' ma jistax ikollu wkoll difetti mohbija jew li jagħmel l-azzjoni de qua mhux applikabbli għalih".

8.3 Fir-rapport tal-perit gudizzjarju Joseph Zammit jingħad li:

- Mid-data tal-xiri, il-vann baqa' jintuza;
- Il-konvenuta għandha tagħmel tajjeb għall-ispejjeż relatati mal-mera, *panel beating* u *spray* tas-saqaf, u *fitting* tal-bieba tal-*glove compartment*. Fi zmien li nxtrat il-vettura, l-imsemmija difetti ma kinux mohbija. Hekk ukoll fir-rigward ta' sadid u nuqqas ta' siggillar tas-*sun roof*;
- Minn meta l-attur xtara l-vettura, għamlet hafna mili u mill-aħħar access ma kien hemm xejn x'jindika li sar *servicing* lill-vettura;

8.4 M'hemmx dubju li l-ħsara li elenka l-perit tekniku għal dak li jirrigwarda l-mera, *panel beating*, *spray* tas-saqaf, *fitting* tal-bieb tal-*glove compartment*, sadid u ħsara fis-*sealing* tas-*sun roof*, kienu facilment vizibbli għall-ghajn bi ftit attenzjoni. Ma jistax jingħad li dawn kienu difetti mohbija jew li kien hemm bzonn ta' xi għarfien tekniku biex l-attur jaraħom. Il-vettura li xtara l-attur kienet *second hand* b'eluf ta' mili fuqha u s-sena ta' manifattura tagħha kienet 2007. Meħud in konsiderazzjoni dawn ic-cirkostanzi, l-attur kellu jispezzjona l-vettura b'iktar attenzjoni. Dan iktar u iktar meta hu stess qal li mar jara l-vettura ma' tnejn min-nies

ohra. L-attenzjoni li xerrej ghandu juza meta jispezzjoni mobbli li mhuwiex gdid hu ta' grad oghla minn fejn jixtri l-gdid.

8.5 Fil-verbal tal-access li nzamm mill-perit tekniku fis-17 ta' April, 2015 jinghad li, "... *l-magna minn taht is-sump tieghu jinsab minn taht mghattan, mahbut ricenti ma' xi gebel, billi jinsab mwahhal bit-trab. Jinnota wkoll li l-magna minn taht tidher b'ticpis ta' zejt li kif innotat fl-ewwel access jinsab jillikja mill-oil filter*" (fol. 103). Kompla, "**Dan il-van in kwistjoni jinsab qiegħed jintuza regolarment mir-rikorrent fi stat ta' traskuragni, nieqes minn kull services li jinhtieg. Tant li mid-data li kien sar dak li huwa negozju beda jintuza mir-rikorrent b'mili registrati ta' 112,469 fejn l-esponent ghandu dubju tieghu jekk qatt saru xi services fuq dan il-van**" (fol. 105). Kliem li ma jirrifletti xejn tajjeb dwar il-mod kif l-attur jagħmel uzu mill-vettura, u li jwaddbu dubji serji kemm il-hsara li jilmenta minnha l-attur kienet tezisti fid-data li xtara l-vettura.

8.6 Il-qorti tosserva wkoll li s-*survey report* ta' Natalino Agius ghandu d-data tal-25 ta' Marzu, 2014, meta l-vettura kellha 105,143 mili registrati fl-*odometer*. Mhemmx provi sufficjenti li jistghu jwasslu lill-qorti tikkonkludi li d-difetti li sab Natalino Agius għal dak li jirrigwarda *mechanical fittings*, kienu jezistu fi zmien ix-xiri. L-istess fir-rigward tal-*cooling fan* u *AC compressor*. Dan apparti li fl-istess rapport jinghad li l-hsara hi kwistjoni ta' **wear and tear**. L-attur xtara vettura *second hand* li evidentement kien ilha s-snin fit-triq u kellha eluf ta' mili fuqha. Fis-sentenza **Robert Lia vs Burmarrard Commercials Limited et** tat-8 ta' Ottubru, 2004, il-Prim'Awla qalet:

"Il-kompratur għalhekk ma hux intitolat jinvoka l-eccezzjoni tad-difett mohbi jekk xtara oggett sekonda mano meta d-difett li jkun jilmenta minnu, hu rizultat dirett tal-uzu li sar mill-oggett minnu akkwistat, minn mindu kien gdid sakemm sar il-bejgh".

8.7 Rilevanti wkoll li l-bejgh sar fis-26 ta' Marzu, 2013 filwaqt li Agius ezamina l-vettura sena wara. Dan ifisser li l-attur kien ilu sena shiha jagħmel uzu mill-vettura.

8.8 L-attur xehed permezz ta' affidavit. Fil-fehma tal-qorti:

- i. Hemm nuqqas ta' dettall. Hekk per ezempju qal li kien ftehem ma' Darmanin li kellu, "... *jagħmel it-tiswijiet kollha necessarji sabiex il-van ikun f'kundizzjoni tajba li jopera*" (fol. 20). Pero' ma qalx x'kienu t-tiswijiet li ftehem dwarhom.
- ii. L-ilment relatat mal-brakes hu bla bazi, meta tqies li l-attur ma xtarax vettura gdida u saq il-vettura qabel xtara l-van. Dan

apparti li l-perit tekniku rrelata li d-*disk brakes* kellhom *wear and tear*.

- iii. Mhuwiex bizzejjed li l-attur ighid li "*darba fost l-ohrajn xeghelt l-air-condition, u hekk kif xeghltu hareg xeba' duhhan...*" (fol. 21). L-attur ma qalx kemm kien ilu li xtara l-vettura meta ma hadimx l-*airconditioner* tal-vettura. Lanqas mhemm xi prova teknika x'kienet ir-raguni.

8.9 L-attur ipprezenta wkoll ricevuta fiskali ghas-somma ta' €879.12 datata 10 ta' April, 2015 u kont bl-istess data (fol. 131-132), minn fejn jidher li biddel il-*clutch* tal-vettura. Dawn id-dokumenti huma prova li x-xoghol sar iktar minn sentejn wara li l-attur xtara l-vettura. M'hemmx prova li l-hsara kienet tezisti fid-data tal-akkwist, tant hu hekk li l-indikazzjoni hi li l-appellant baqa' jaghmel uzu kontinwu mill-van li xtara minghand is-socjeta konvenuta.

8.10 Maghmula dawn il-konsiderazzjonijiet l-ewwel qorti kellha kull dritt tikkonkludi li ma rrizultax li l-vettura li nxtrat fis-26 ta' Marzu, 2013 kellha difetti mohbija.

9. **It-tieni aggravju.**

9.1 L-appellant ilmenta wkoll li l-ewwel qorti ma kellhiex tikkundannah ihallas l-ispejjez kollha tal-proceduri.

9.2 Fis-sentenza tat-12 ta' Dicembru, 2016 il-qorti cahdet it-talba tal-attur, "*... billi ma jirrizultax illi l-vettura mixtrija mir-rikorrent fis-26 ta' Marzu 2013 kienet affetti minn xi difett latenti*". L-ewwel qorti laqat ukoll ir-rikonvenzjoni b'dan li mill-ammont dovut lill-konvenuta naqset is-somma ta' €656 bhala "*hsarat li kien hem fil-vettura li dwarhom kien sar diskors bejn il-partijiet*".

9.3 Skont l-artikolu 223(1) tal-Kap. 12, "*Kull sentenza definittiva għandha tikkundanna lit-tellief għall-ispejjeż*". Imbaghad subinciz (3) jipprovdi: "*Fil-kazijiet kollha, il-qorti tista' tordna li kull parti għandha tbatl l-ispejjeż tagħha, meta kull waħda mill-partijiet tkun it-telliefa f'xi punt tal-kawża, jew meta jindaħlu kwistjonijiet diffiċli tal-ligi, inkella għal xi raġuni tajba oħra*". Hu veru li l-qorti naqset is-somma ta' €656 mill-hlas li ppretendiet il-konvenuta. Madankollu fir-realta l-konvenuta harget rebbieha in kwantu bis-sentenza:

- i. Gie michud it-talba tal-attur sabiex jitnaqqas il-prezz tal-vettura minhabba li allegatament kellha difetti mohbija;

- ii. Intlaqat it-talba tal-konvenuta biex tithallas il-parti l-kbira tal-bilanc tal-prezz li kien ghad baqa' u gew michuda l-eccezzjonijiet tal-attur.

Ghal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjez kontra l-attur.

Anthony Ellul.